

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ВРЊАЧКА БАЊА

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЗА 2025. ГОДИНУ
И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Број 400-1954/24
Дана 15.07.2024.г.

Јул 2024. године
Врњачка Бања

Садржај

УВОД.....	4
1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2024.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ.....	4
2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	10
3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2024.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ.....	11
4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2024.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ	18
5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	20
6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	21
7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ.....	22

**У П У Т С Т В О
ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА
2025. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. И 2027. ГОДИНУ**

УВОД

У складу са чланом 31., чланом 36а и чланом 40 Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 - др. закон и 92/2023) на основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2025. годину и пројекција за 2026. и 2027. годину израђеним од стране Министарства финансија локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Чланом 31 став 1 тачка 11 Закона о буџетском систему до 5. јула – министар финансија доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти.

Упутство које достављамо садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих директни корисници су у обавези да израде предлог финансијског плана за 2025. годину. На основу члана 41. Закона о буџетском систему директни корисници средстава буџета општине Врњачка Бања су у обавези да проследе својим индиректним корисницима, за које су надлежни, Упутство за припрему буџета локалне власти а ради израде предлога финансијских планова, и изврше њихово обједињавање и сачине предлог финансијског плана који ће доставити надлежном органу за финансије у остављаном року.

**1. ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ
НАЦРТА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ - ПРОЈЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
МАКРОЕКОНОМСКИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА 2025.Г. И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ**

У наставку дајемо податке из докумената **Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2025. годину и пројекција за 2026. и 2027. годину** које је објављено на интернет страници Министарства финансија:

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо па неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава,

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, не могу се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плате запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему априоријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

С обзиром на то да је законодавац оставил могућност да установе до даљег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима. Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, а при том у Табели 1 (Прилог 1) исказују средстава за плате запослених у предшколским установама на извору 04 - Сопствени приходи буџетских корисника, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. До 2025. године предвиђено је да се заокружи процес постепеног увођења родно одговорног буџетирања за све буџетске кориснике на свим нивоима власти, сходно члану 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 103/2015, 72/2019, 149/2020 и 92/2023), путем плана његовог постепеног увођења који доноси покрајински секретаријат за финансије, односно орган надлежан за буџет јединице локалне самоуправе. Имајући у виду наведену законску одредбу неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма определеног буџетског корисника за које ће се дефинисати (па нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно

одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда грађанског буџета, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима, У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. **Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.**

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложение одлуке о буџету садржи, између остalog, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројекта корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројекта, с тим што исти могу извршавати само до висине априоријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, исти се могу користити и за извршавање других врста расхода, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политike и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 276 Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политike, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години.

Основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и одлуке о буџету локалне власти са средњорочним пројекцијама и инструкцијама у вези планирања прихода буџета

Правци фискалне политike у 2025. години

Координиране мере фискалне и монетарне политike захваљујући којима је у претходном периоду очувана макроскономска стабилност и креирање резерве за случај шокова, заједно са широко распрострањеним СДИ и убрзаном изградњом инфраструктуре, омогућили су привреди да успешно амортизује ефекте вишедимензионалне кризе која траје већ четири године. Економска активност је у 2023. години наставила да расте по стопи од 2,5%, што је у потпуности у складу са иницијалном пројекцијом Министарства финансија. Након нешто споријег раста у првој половини године, економска активност је убрзала у трећем и четвртом кварталу и међугодишње посматрано била је већа за 3,6% и 3,8%, респективно. Убрзању економске активности у другој половини године допринело је попуштање инфлаторних притисака и раст реалног расположивог дохотка становништва, као и снажнији раст инвестиционе активности. Посматрано са производне стране, убрзању привреде у другој половини 2023. године највише су допринеле услужне делатности и индустријска производња, уз наставак стабилног раста грађевинарства и пољопривреде. Инфлација је од априла претходне године на силазној путањи и већ се у октобру 2023. године вратила на једноцифрен ниво.

Макроскономска кретања почетком 2024. године генерално су повољнија од очекиваних. Полазећи од текућих трендова у погледу кретања привредне активности, узимајући у обзир донете мере економске политike, као и ефекте наставка реализације инфраструктурних пројеката додатно подржаних новим инвестиционим циклусом у оквиру програма „Скок у будућност – Србија 2027”, уз уважавање економских изгледа најважнијих спољнотрговинских партнера, Министарство финансија очекује раст БДП у 2024. години од 3,8%, што је ревизија навише за 0,3 п.п. у односу на претходну пројекцију, док се у 2025. години очекује убрзање на 4,20%. Међугодишња инфлација је наставила да успорава и у априлу 2024. године је износила 5,0%. Наставак смањења инфлације очекује се и у наредном периоду и у границе циља требало би да се врати средином године, а њено приближавање централној вредности циља очекује се крајем године, уз наставак кретања око тог нивоа у средњем року. Томе ће допринети ефекти претходног заштравања монетарних услова, успоравање увозне инфлације, још увек ниска екстерна тражња, као и наставак смањења инфлационих очекивања.

Основне макроекономске претпоставке за 2025. годину

	2024	2025
БДП, млрд РСД	8.946,2	9.628,9
Стопа номиналног раста БДП, %	9,8	7,6
Стопе реалног раста БДП, %	3,8	4,2
Потрошачке цене (годишњи просек), %	4,9	3,5

Извор: Фискална стратегија за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Пројекције фискалних агрегата у периоду од 2025. до 2027. године заснивају се на пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период, планираној пореској политици која подразумева даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа. Циљеви фискалне политике у наредном средњорочном периоду биће обезбеђење стабилне позиције јавних финансија и опадајућа путања јавног дуга. Смањење учешћа дуга је уско везано за динамику планираног дефицита као главног фактора задуживања. Опредељење је да се и поред високе неизвесности у погледу глобалних економских токова, фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија, како би се наставио тренд смањења учешћа јавног дуга у БДП и оснажили фундаменти који подржавају привредни раст. Паралелно са тим потребно је обезбедити простор за правовремену реакцију фискалне политике на економске шокове, а буџет ће свакако представљати „сигурносну мрежу“ у случају ескалације неповољних кретања. Са једне стране обезбедиће се континуитет развојних и социјалних програма, а са друге стране одрживост јавних финансија и наставак смањења нивоа јавног дуга у смислу учешћа у БДП. Расположив фискални простор у 2025. години биће определjen за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, као и наставак пореског растерећења привреде.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2024. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему **укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (пројектован номинални раст у 2025. години од 7,6%)**. Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2025. године, утврде да ће до краја 2025. године остварити приходе изнад укупно планираног износа, моћи ће да изврше корекцију истог у поступку ребаланса буџета уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био определjen Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23).

Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2025. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остварења истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2025. години.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуње корисника буџетских средстава.

У 2025.г. очекује се раст изворних локалних прихода из разлога већег обухвата обвезника пореза на имовину.

Општина Врњачка Бања планира да се развија у складу са планском политиком која је дефинисана Програмом развоја општине Врњачка Бања 2023-2030.

Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2025. годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21 - у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такса и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину.

С тим у вези када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Одредбом члана 158 Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 158 став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19, 128/20 и 76/23), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС“, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20, 64/21, 143/22, 48/23 и 24/24), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон, 47/18 и 111/21) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између остalog, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у вилу члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обvezника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да определе висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обvezника. Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксени обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

2. ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика утврђена Пројекцијом основних макроекономских показатеља за 2025.г. која је објављана на web-сајту Министарства финансија представља полазну основу у планирању буџета Општине Врњачка Бања за 2025.г. као и за 2026.г. и 2027.г.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.

Услед настале ситуације везане за енергетску кризу изазвану ратом у Украјини, Министарство финансија даје препоруку јединицама локалне самоуправе да приликом припремања одлука о буџету изврше распоред средстава у односу на обавезе чије измирење је приоритетно.

У наредном периоду настојаће се да се одржи повољна клима за инвестирање у Врњачкој Бањи како би се подигао ниво привредне активности и повећао стандард и

запосленост грађана. У социјалном делу локалне политике планира се одрживост успостављених института у складу са расположивим могућностима буџета.

Предуслови за пројекцију ових локалних параметара су остварење општих макроекономских параметара и политика које се планирају на нивоа Републике Србије.

3. ПРОЦЕНЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2025.Г. И ДВЕ НАРЕДНЕ ГОДИНЕ

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање поједињих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.

У 2025.г. очекује се раст изворних локалних прихода из разлога већег обухвата обвезника пореза на имовину.

Општина Врњачка Бања планира да се развија у складу са планском политиком која је дефинисана Програмом развоја општине Врњачка Бања 2023-2030.

Планирање масе средстава за плате запослених у 2025. години

1. Законско уређење плате

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плате запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плате именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС“, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18).

Приликом обрачуна и исплате плате за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе, установе физичке културе) примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плате запослених у јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 44/01.., 48/21, 73/23, 83/23 и 119/23).

2. Законом уређена основица за обрачун плате

Приликом обрачуна и исплате плате запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плате запослених у јавном сектору.

Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2025. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2025. годину и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2025. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2025. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плате на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о броју запослених на неодређено и одређено време у 2025. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2025. години не могу се користити за повећање плате запослених који већ раде.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

Група конта 41 – Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2025. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2024. години и планираним

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2024. години и планираним бројем запослених у 2025. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;

1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;

Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;

T1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле T1.1, T1.2 и T1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2 (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

- маса средства за плате исплаћена за период I-X у 2024. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2023. години у складу са одредбама члана 44. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и
- планирана средства за плате за 2024. годину.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле T1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2023. години - планираних средстава у 2024. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима јединице локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2023. години, као и планираним средствима у 2024. години.

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2025. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедуре преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др.).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21- др. закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА I и ИПА II¹)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА I и ИПА II), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Владе Републике Србије и Комисије Европских заједница (ИПА I), („Службени гласник РС – међународни уговори“, број: 124/07) и Закона о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 6/22).

На основу финансијских споразума потписаних између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односе на спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта инструмента претприступне помоћи, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговорања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. ПРАГ правила). Процедуру јавних набавки спроводи Тело за уговорање' (Министарство финансија - Сектор за уговорање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ⁵;

Буџетски корисници, који не испланирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих ап propriјација и/или програма⁶;

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе;

Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити определена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки⁷ и уговором дефинисаном динамиком спровођења⁸ ;

Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројекта и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).

- © У складу са Оквирним споразумом и Оквирним споразумом, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним, буџетски корисници планирају и расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава. Износ на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава се процењује на најмање 1% укупне планиране годишње реализације пројекта/секторског програма на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта. Буџетски корисници могу, у складу са проценом, планирати и већи износ од минималног. Буџетски корисници планирају средства за ове намене пропорционално свом учешћу у годишњој реализацији пројекта/секторског програма.
- © У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.
- © Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ⁹.
- © Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.
- © За уговоре о радовима неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.
- © За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2025. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.
- © У складу са релевантним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговорање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

⁹ У складу са чланом 24, став 1, тачка 16а Закона о ПДВ

- Укључени износи за покриће трошкова комисије за решавање спорова и додатни трошкови.

7. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на

апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објекта и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања издатака за капиталне пројекте у буџету за 2025. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2025. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд..

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објекта инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр.79/23).

Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање - СПИРИ Опис и примена система

Јединице локалне власти од 1. јануара 2025. године ће бити корисници Система за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ.

Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ је информациони систем који на јединствен начин подржава све активности Министарства финансија и Управе за трезор у вези са буџетом Републике Србије и јединица локалне власти, чиме се поједностављује начин рада корисника и омогућава ефикаснији начин управљања системом Јавних финансија.

Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ је свеобухватан информационом систем који је садржи три модула:

1. Модул за планирање буџета
2. Модул за извршење буџета
3. Модул за буџетско рачуноводство и извештавање

Предвиђено је да јединице локалне власти учитају одлуке о буџету, измене и допуне одлука (у буџету и акте о привременом финансирању у систем, на исти начин као у

информациони систем извршења буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе ИСИБ АП ЈЛС.

Од 1. јануара 2025. године функционалности у информационом систему извршења буџета аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе ИСИБ АП ЈЛС за унос података, престају са радом. Корисницима јединица локалне власти ће бити омогућен преглед архивских података и опције везане за прелазни период до краја марта 2025. године.

Корисници система

Од 1. јануара 2025. године у систем ће бити укључене јединице локалне власти, сви директни буџетски корисници и индиректни буџетски корисници који на дан 1. јул 2024. године имају укинуте подрачуна за редовно пословање.

Индиректним буџетским корисницима који улазе у Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ, по инструкцији Министарства финансија - Управе за трезор, јединице локалне власти ће укинути и остале групе подрачуна, до краја 2024. године.

Измене у раду

Укључивање јединица локалне власти у Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ подразумева измене и одређена прилагођавања у методологији рада јединица локалне власти и њихових корисника, као и интерним системима:

- 1) У Систему за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ су имплементиране контроле у поступку учитавања буџета:
  - Утврђене априоријације у одлукама о буџету, изменама и допунама одлука о буџету и актима о привременом финансирању морају бити јединствено идентификоване елементима буџетске класификације, организациона шифра, програм, ГА/пројекат, економска класификација, извор финансирања и функционална класификација. Функционална класификација не може бити једини елемент буџетске класификације као основ за идентификацију јединствене априоријације;
  - Исказивање априоријација индиректних буџетских корисника врши се збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне буџетске кориснике, а у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему (Сл. Гласник РС, бр. 54/2009... и 92/2023).
- У складу са наведеним, потребно је да све јединице локалне власти имају отворене намене средстава директних буџетских корисника (Тип КЈС 5) и да у одлукама о буџету, менама и допунама одлука о буџету и актима о привременом финансирању априоријације и за индиректне буџетске кориснике буду исказане у оквиру одговарајућег директног буџетског корисника, а у складу са чланом 5. Правилника о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора код Управе за трезор (Сл. Гласник РС, број 84/2023),
- 2) Структура позива на број задужења - ПБЗ прописана члановима 5а. и 56. Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру

консолидованог рачуна трезора (Сл. Гласник РС, бр. .96/2017., и 132/2021) ће бити изменењена. Мапирање шифре програма словном ознаком се укида и за кориснике јединица локалне власти примењује се структура позива на број задужења, који се аутоматски генерише у Систему за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ из преузете обавезе.

- 3) У Систему за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ је имплементиран шифарник везе економске класификације и извора финансирања. Контрола сравњења прихода и примања јединица локалне власти, исказивање капитала и утврђеног резултата пословања, као и мемомарандумских ставки за корекцију расхода, врши се у складу са наведеним шифарником. У прилогу упутства шифарник везе економске класификације и извора финансирања.
- 4) Планирање расхода и издатака по основу накнада за извршене услуге Управе за трезор, а у складу са Уредбом о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде за услуге које врши Управа за трезор (Сл. Гласник РС, бр. 25/2023 и 7/2024) и тарифе коју Народна банка Србије наплаћује по основу swift порука за извршене девизне налоге, а у складу са Правилником о начину и поступку обављања платног промета у оквиру система консолидованог рачуна трезора за девизна средства (Сл. Гласник РС, бр. 13/2017 и 26/2023), врши се у оквиру једне априоријације. Аутоматско евидентирање расхода и издатака насталих по овом основу систем ће вршити на основу добијене информације о елементима априоријације од јединица локалне власти. Препорука јединицама локалне власти је да планирају довољан износ средстава за ову намену, како би све исплате биле аутоматски сравњене у систему и евидентиране као расход и издатак.

Овим упутством за припрему одлуке о буџету за 2025. годину са пројекцијама за наредне две године дате се одређене смернице свим јединицама локалне власти. Истичемо неопходност поступања у складу са смерницама у процесу планирања и припреме буџета.

У циљу провере испуњености датих препорука, јединице локалне власти ће бити обавезне да у тестни Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање СПИРИ учитају априоријације из нацрта одлуке о буџету за 2025. годину до 1. новембра 2024. године.

4. ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА БУЏЕТСКУ 2025.Г. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА ДВЕ НАРЕДНЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

У складу са смерницама и параметрима пројектоване макроекономске политике који су садржани у овом упутству, као и на основу пројекција реалних прихода буџета Општине Врњачка Бања утврђују се лимити расхода буџетских корисника за 2025.г. и две наредне године. У наставку дајемо табеларни преглед ових лимита.

у 000 динара -

Р.бр.	Буџетски корисник	Лимити за планирање финансијског плана за 2025.г.	Лимити за планирање финансијског плана за 2026.г.	Лимити за планирање финансијског плана за 2027.г.
1	Скупштина општине	51.000	54.876	59.047
2	Председник општине и	49.000	52.724	56.731
3	Општинско веће	9.122	9.815	10.561
4	Општинско правоборнилаштво	24.000	25.824	27.787
5	Општинска управа	2.090.000	2.248.840	2.419.752
5.1.	Примарна здравствена заштита	27.000	29.052	31.260
5.2.	Црвени крст	9.000	9.684	10.420
5.3.	Општинска јавна агенција	180.000	193.680	208.400
5.4.	ОШ "Попински борци"	30.080	32.366	34.826
5.5.	ОШ "Младост"	10.025	10.787	11.607
5.6.	ОШ "Бранко Радичевић"	21.665	23.312	25.083
5.7.	ОШ "Бане Миленковић"	15.238	16.396	17.642
5.8.	Гимназија	11.806	12.703	13.669
5.9.	Угоститељско туристичка школа	20.900	22.488	24.198
5.10.	Центар за социјални рад (материјални трошкови)	6.850	7.371	7.931
5.11.	Центар за социјални рад (права)	15.000	16.140	17.367
5.12.	План чишћења и уређења јавних површина	95.000	102.220	109.989
5.13.	Програм подстицаја у пољопривреди	11.000	11.836	12.736
5.14.	Установа Културни центар	106.208	114.280	122.965
5.15.	Библиотека "Др Душан Радић"	45.834	49.317	53.066
5.16.	Предшколска установа "Радост"	298.828	321.539	345.976
5.17.	Установа Туристичка организација	113.710	122.352	131.651
5.18.	Установа Спортски центар	145.300	156.343	168.225
5.19.	МЗ Врњачка Бања	880	947	1.019
5.20.	МЗ Ново Село	1.280	1.377	1.482
5.21.	МЗ Грачац	810	872	938

5.22.	МЗ Вранеши	240	258	278
5.23.	МЗ Вукушица	215	231	249
5.24.	МЗ Врњци	230	247	266
5.25.	МЗ Руђинци	300	323	347
5.26.	МЗ Подунавци	2.100	2.260	2.431
5.27.	МЗ Штулац	450	484	521
5.28.	МЗ Рсавци	250	269	289
5.29.	МЗ Станишинци	180	194	208
5.28.	МЗ Отроци	440	473	509
УКУПНО (1+2+3+4+5):		2.223.122	2.392.079	2.573.877

У Упутству које је доставило Министарство финансија нису посебно исказани параметри за планирање у 2026 и 2027.г. Из овог разлога уз уважавање чињенице да у овом тренутку јако је неизвесно одредити такве параметре јер су ризици велики за прецизније планирање, те у планске сврхе за планирање расхода у 2026 и 2027.г. користићемо параметар из 2025.г. од 7,6% и за 2026 и за 2027.г.

У оквирима лимита који су одређени директним и индиректним корисницима у наставку дајемо и параметре за планирање расходне стране финансијских планова по економским класификацијама:

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање поједињих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије **мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.**

5. СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Параметри за утврђивање прихода у две наредне фискалне године користиће се и за планирање приходне и расходне стране у финансијским плановима корисника буџета. У односу на основицу која представља планске величине за 2025.г.(лимите) потребно је извршити планирање расхода за 2026.г. и за 2027.г. и то према пројекцији раста номиналног БДП-а **у 2025. години 7,6%.** За планирање пројеката у средњорочном оквиру потребно је придржавати се напред наведених смерница за планирање капиталних пројеката (у упутству Министарства финансија нису дати параметри за 2026. годину и 2027. годину па на нивоу општине пројектујемо планирани раст из 2025.г.)

6. ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛНОВА ДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

На основу упутства за припрему нацрта буџета и средњорочних планова, корисници буџетских средстава израђују предлог средњорочног и годишњег финансијског плана.

Предлог финансијског плана обухвата:

1) Расходе и издатке за 2025.г. и две наредне године, исказане по свим буџетским класификацијама (у складу са обрасцима који су саставни део овог упутства) као и по програмској класификацији. Потребно је посебно исказати обавезе (посебна колонадодати у обрасцу) које се преносе у 2025.г. по економским класификацијама а које су обухваћене предлогом расхода за 2025.г.

2) Детаљно писано образложение расхода и издатака, као и извора финансирања.

3) Детаљно писана израда програмског дела буџета: утврђивање циљева пре свега из усвојеног Плана развоја општине Врњачка Бања 2023-2030.г. (објављеног на званичној интернет страници општине

(<https://www.vrnjackabanja.gov.rs/dokumenta/strateska-dokumenta>) односно у колико одређена област није обухваћена користи се Циљеви програма и програмских активности и листа унiformних индикатора за програмску структуру буџета - предлог за градове, општине и градске општине у Републици Србији која је објављена на интернет страници Министарства финансија, СКГО и Општине Врњачка Бања.

4) Предлог капиталних пројеката (по обрасцу који је саставни део овог упутства).

5) У образложењу посебно образложити циљеве са аспекта родне анализе у складу са чланом 16(с7) Закона о буџетском систему по коме се ови принципи у целости примењују од буџета за 2025.г.

6) Предлог јавних набави за директне кориснике које сами извршавају

Делови предлога финансијског плана састоје се из писаног објашњења, које обухвата и образложение, средњорочну квантификацију и процену ефеката нових политика и инвестиционих приоритета, на основу Упутства за припрему буџета и средњорочних планова корисника средстава буџета општине и финансијског захтева (члан 37 Закона о буџетском систему се сходно примењује и на јединице локалне самоуправе и њене кориснике у складу са чланом 41).

Напомињемо да је Закон о планском систему ("Службени гласник Републике Србије" број бр. 30/2018) почeo да се примењује 29. октобра 2018. године. За примену овог закона донета су и одговарајућа подзаконска акта: Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019) и Уредба о методологији за израду средњорочних планова ("Службени гласник Републике Србије" број 8/2019). Ова законска и подзаконска акта представљају оквир и методологију за планирање

на свим нивоима власти. Корисници буџетских средстава у обавези су да их примењују како би се успоставио јединствен систем планирања и праћења извршења јавних политика преточених у законе и одлуке различитих нивоа власти.

7. НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Родно одговорно буџетирање је примена родне анализе на јавне буџете, односно сагледавање ефекта алокације буџетских средстава на животе жена и мушкараца у локалној заједници. При томе се не ради о посебним буџетима за жене и мушкарце, већ о томе да ли постојећа прерасподела средстава одговара на потребе жена и мушкараца у једној заједници.

Родно одговорно буџетирање је и стратешки приступ којим се, помоћу алокације средстава за спровођење политика, мера и програма, може унапредити родна равноправност и подстаки вишеструки потенцијали жена и мушкараца у корист развоја и побољшања квалитета свакодневног живота.

Из угла родне равноправности потребно је да анализирамо утврђене стратешке циљеве са аспекта као што су, на пример:

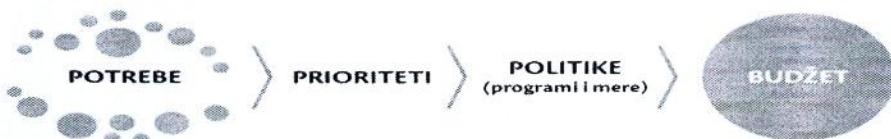
- Да утврдимо **заступљеност** жена и мушкараца (на пример међу корисницима одређених субвенција) односно **ДА ЛИ СУ СРЕДСТВА ЈЕДНАКО ДОСТУПНА И ЈЕДНИМА И ДРУГИМА**
- Да утврдимо на који **начин** су средства и други ресурси распоређени међу женама и мушкарцима који су корисници одређеног програма,
- Да утврдимо који су **ефекти** утрошених средстава у односу на планиране циљеве
- Да утврдимо да ли су **потребе циљне групе** задовољене
- Да утврдимо да ли су **потребне промене**
- Да утврдимо утицај на **родну равноправност**

Родно одговорно буџетирање омогућава одговор на питање да ли жене и мушкарци у једној локалној заједници имају једнак приступ ресурсима, да ли једнако учествују у одлучивању и да ли имају једнаке користи од употребе ресурса.

Родна анализа је методологија обраде и анализе податка везаних за пол. Родна анализа служи за анализу ефекта мера и активности планираних програмима, политикама и пројектима на мушкарце и жене.

Родна анализа нам помаже да уочимо родне обрасце. Уочени родни образац не представља увек и проблем, зато је важно да дефинишемо да ли уочени родни образац представља проблем и одржава и/или производи неједнакост и, ако је одговор потврдан, на који начин. Шта су узроци а шта последице постојећег стања?

Да бисмо могли да извршимо родну анализу, морамо да познајемо, или да укључимо оне који познају, аспект родне равноправности у изабраној области. Родно одговорно буџетирање није само питање расподеле средстава већ и задовољења потреба жена и мушкараца с обзиром на аспект родне равноправности.

Упућујемо кориснике буџета Општине Врњачка Бања да се на интернет страници Општине Врњачка Бања преузму потребне обрасце и документацију неопходну за припрему предлога финансијских планова.

Рокови и поцедуре за подношење предлога

Општинска управа као директни корисник буџетских средстава која у својој надлежности има индиректне кориснике буџетских средстава и задужена је за извршење одлука органа Општине Врњачка Бања доставља предлог финансијског плана са прилозима који обухватају планове индиректних корисника буџетских средстава и предлоге осталих корисника буџетских/јавних средстава чије активности могу да се финансирају из раздела овог директног буџетског корисника.

Општинска управа, као директни корисник буџетских средстава, доставља предлог финансијског плана за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године са прилозима који обухватају планове индиректних корисника буџетских средстава и предлоге осталих корисника буџетских/јавних средстава чије активности могу да се финансирају из раздела овог директног буџетског корисника Одељењу за финансије и буџет. Предлог финансијског плана садржи и обрасце за предлагање финансијских планова који су дати у прилогу овог Правилника и чине његов саставни део. Постоје посебни обрасци у којима се предлози финансијских планова дају у оквирима лимита за планирање расхода, као и обрасци за додатно финансирање преко лимита који садрже и образложение разлога зашто се предлажу расходи преко лимита. Капитални пројекти подносе се на посебним обрасцима који су саставни део овог Правилника, у складу са овим Правилником. Предлози финансијских планова садрже и друге податке у складу са Упутством за припрему буџета.

Предлог финансијског плана Општинске управе у ужем смислу (без индиректних корисника буџетских средстава) сачињавају предлози које израђују унутрашње организационе јединице у складу са својим надлежностима.

Унутрашње организационе јединице обрађују достављене предлоге финансијских планова са програмским информацијама индиректних корисника буџета и осталих корисника буџета/јавних средстава и то:

1. Одељење за привреду и друштвене делатности обрађује предлоге финансијских планова са програмским информацијама индиректних корисника буџета које у складу са својим надлежностима прати и то: Установе Културни центар, Установе Народна библиотека ДР Ђ Радић, Предшколске установе Радост, Установе Туристичка организација, Установе Спортски центар и месне заједнице. Предлоге финансијских планова са програмским информацијама осталих корисника буџета/јавних средстава које у складу са својим надлежностима прати и то: установе из области основног и средњег образовања, установе социјалне заштите, јавна предузећа из области комуналне делатности и саобраћаја. Ово одељење обрађује и планове за поједине области које су у надлежности Општинске управе из области културе, спорта, здравства, удружења грађана.
2. Одељење за опште послове обрађује планове Општинске управе који се тичу функционисања саме Општинске управе у погледу броја запослених, њиховог

стручног усавршавања, материјалних ресурса за обављање послова Општинске управе, потребе за опремом, возилима и одржавањем објеката.

3. Одељење за локални економски развој и инвестиције администрира послове Комисије за капиталне инвестиције која доставља податке о предложеним инвестиционим пројектима свих корисника буџетских средстава који су у надлежности Општинске управе. Такође обрађује достављени предлог финансијског плана са програмским информацијама од Општинске стамбене агенције у делу који се односи на капиталне инвестиције и функционисање ове јавне агенције. Ово одељење обрађује предлог финансијског плана са програмским информацијама Иновативног развојног центра.
4. Одељење за аурбанизам, еколошке, имовинско правне и стамбене послове обрађује достављени предлог финансијског плана са програмским информацијама од Општинске стамбене агенције у делу који се односи на урбанистичке послове. Обрађује планове из надлежности Општинске управе из области јавне својине општине Врњачка Бања у делу прибављања и отуђења са финансијским проценама за наредну годину, као и проценама остварења прихода од доприноса за уређење грађевинског земљишта и других прихода који имају везе са њиховом надлежношћу. Обрађују планове који се односе на еколошке послове.
5. Одељење за локалну пореску администрацију обрађује податке и доставља пројекције за изворне локалне приходе који се очекују у наредној години.
6. Одељење за инспекцијске послове даје процене за приходе од новчаних казни које се остварују њиховим радом за наредну годину.

Унутрашње организационе јединице обрађују податке из своје надлежности и достављају финансијске процене потребних средстава за реализацију активности Општинске управе у наредној години према параметрима (одговарајућим буџетским класификацијама) из буџета за текућу годину (уколико се ради о новим активностима параметре одређују у сарадњи са Одељењем за буџет и финансије).

У вези са подацима који се односе на предлоге финансијских планова са програмским информацијама индиректних корисника буџета и осталих корисника буџета/јавних средстава надлежне унутрашње организационе јединице достављају своје мишљење које исказују у односу на поштовање смерница датих Упутством, поштовање постављених циљева у складу са усвојеним планским актима општине, реалности постављених индикатора успеха, као и веродостојности понуђених извора верификације, као и применом принципа родно одговорног буџетирања.

Начелник Општинске управе је одговорно лице за достављање предлога финансијског плана са програмским информацијама за Општинску управу и достављених предлога финансијског плана са програмским информацијама индиректних корисника буџета и осталих корисника буџета/јавних средстава са мишљењима унутрашњих организационих јединица.

Руководиоци унутрашњих организационих јединица су одговорна лица за достављање делова предлога финансијског плана са програмским информацијама који су у њиховој надлежности.

Предлоге финансијских планова за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године са програмским информацијама индиректни корисници буџетских и остали корисници буџета/јавних

средстава достављају у складу са Упутством и овим Правилником директном кориснику буџетских средстава у чијој су надлежности – Општинској управи општине Врњачка Бања, надлежним унутрашњим организационим јединицама, и то:

Индиректни корисници буџетских средстава

1. Установа Културни центар
2. Установа Народна библиотека Др Душан Радић
3. Предшколска установа Радост
4. Установа Туристичка организација
5. Установа Спортски центар
6. Месне заједнице

Предлози финансијских планова садрже и обрасце за предлагање финансијских планова који су дати у прилогу овог Правилника и чине његов саставни део.

Ови индиректни корисници буџетских средстава достављају предлоге финансијских планова са програмским информацијама Одељењу за привреду и друштвене делатности – Општинске управе.

7. Општинска стамбена агенција

Овај индиректни корисник буџетских средстава доставља предлог финансијских плана са програмским информацијама Одељењу за локални економски развој и инвестиције – Општинске управе (које обрађује део који се односи на инвестиције), Комисији за капиталне инвестиције (део који се односи на инвестиције) и Одељењу за урбанизам, еколошке, имовинско правне и стамбене послове – Општинске управе (које обрађује део који се односи на урбанизам, стамбене послове и еколошке послове).

Остали корисници буџета/јавних средстава

1. Основне школе
2. Средње школе
3. Центар за социјални рад
4. Комунална предузећа

Ови корисници буџетских/јавних средстава достављају предлоге финансијских планова са програмским информацијама Одељењу за привреду и друштвене делатности – Општинске управе.

5. Иновативни развојни центар

Овај индиректни буџетских/јавних средстава доставља предлог финансијских плана са програмским информацијама Одељењу за локални економски развој и инвестиције – Општинске управе.

Постоје посебни обрасци у којима се предлози финансијских планова дају у оквирима лимита за планирање расхода, као и обрасци за додатно финансирање преко лимита који садрже и образложение разлога зашто се предлажу расходи преко лимита. Капитални пројекти подносе се на посебним обрасцима који су саставни део овог Правилника, у складу

са овим Правилником. Предлози финансијских планова садрже и друге податке у складу са Упутством за припрему буџета.

Одговорна лица код индиректних корисника буџетских и осталих корисника буџета/јавних средстава су директори установа и јавних предузећа, директори школа и цента за социјални рад, као и председници месних заједница.

У складу са својим надлежностима организациони облици система општине Врњачка Бања који учествују у реализацији буџета одговорни су за следеће програме по програмској класификацији, и то:

1. Скупштина општине - Програм 16 - Политички систем локалне самоуправе
2. Председник општине - Програм 16 - Политички систем локалне самоуправе
3. Општинско веће - Програм 16 - Политички систем локалне самоуправе
4. Општинско правобранилаштво - Програм 15 - Опште услуге локалне самоуправе
5. Општинска управа - Програм 15 - Опште услуге локалне самоуправе, Програм 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање, Програм 2 - Комуналне делатности, Програм 3 - Локални економски развој, Програм 4 – Развој туризма, Програм 5 - пољопривреда и рурални развој, Програм 6 - Заштита животне средине, Програм 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура, Програм 8 - Предшколско васпитање и образовање, Програм 9 - Основно образовање и васпитање, Програм 10 - Средње образовање и васпитање, Програм 11 - Социјална и дечија заштита, Програм 12 - Здравствена заштита, Програм 13 - развој културе и информисања, Програм 14 - Развој спорта и омладине, Програм 17 - Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије
6. Установа Културни центар - Програм 13 - Развој културе и информисања
7. Установа Народна библиотека Др Душан Радић - Програм 13 - Развој културе и информисања
8. Предшколска установа Радост - Програм 8 - Предшколско васпитање и образовање
9. Установа Туристичка организације - Програм 4 - Развој туризма
10. Установа Спортски центар - Програм 14 - Развој спорта и омладине
11. Општинска стамбена агенција - Програм 1 - Становање, урбанизам и просторно планирање, Програм 7 - Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура
12. Месне заједнице - Програм 15 - Опште услуге локалне самоуправе
13. Установа Центар за социјални рад Врњачка Бања - Програм 11 - Социјална и дечија заштита
14. Јавна предузећа - Програм 2 - Комуналне делатности

15. Основне школе - Програм 9 - Основно образовање и васпитање

16. Средње школе - Програм 10 - Средње образовање и васпитање

Рокови за подношење предлога финансијских планова корисника буџета су:

- за индиректне кориснике буџетских средстава и остале кориснике буџетских и јавних средстава до 1. септембра и
- за директне кориснике буџетских средстава 15. септембар

Рокови за подношење предлога капиталних инвестиција су следећи:

- за подношење прелиминарног предлога капиталних пројеката је 1. август
- за подношење коначног предлога капиталних пројеката је 1. септембар

Директни и индиректни корисници буџетских средстава као и остали корисници буџетских и јавних средстава прелиминарне и коначне предлоге капиталних пројеката достављају Комисији за капиталне инвестиције. Предлози капиталних пројеката обавезно садрже податке о кориснику буџетских средстава у чијој је надлежности реализација пројекта, имовинским односима, као и о степену спремности пројекта, вредности пројекта и роковима за реализацију пројекта.

Упутство за припрему капиталних пројеката израђује Комисија за капиталне пројекте и доставља свим потенцијалним овлашћеним предлагачима капиталних пројеката. Садржај и форма образца за предлагање капиталних пројеката дати су у прилогу овог Правилника и чине његов саставни део. Предлог капиталних пројеката мора да садржи део који се односи на ефекте капиталних пројеката на циљеве постављене у средњорочним и дугорочним планским документима општине.

Администрирање послова ове комисије врши Одељење за локални економски развој.

Рок за подношење коначне листе предлога капиталних пројеката Комисија за капиталне инвестиције подноси до 14. септембра директном кориснику буџетских средстава – Општинској управи која укључује наведене предлоге у финансијског плана у складу са параметрима за планирање буџета локалне власти.

РУКОВОДИЛАЦ ОДСЕКА

Зоран Дунин

НАЧЕЛНИК
ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ

Славица Пауновић

